

Likvidácia

Považsko-bystrická kalvária má 11 zastávok a na konci klasicistickú kaplnku sv. Márie Magdalény. Je na zozname nehnuteľných kultúrnych pamiatok. Patrí medzi tie menej atraktívne pamiatky, no je pekne umiestnená v krajine a rozhodne má genius loci. Mám však obavu, že sa zaradí medzi tie pamiatky, ktoré potichu a nenápadne zmizli z tohto sveta. A nikto si na ne nespomenie. Kaplnka má prevalené klenby okien, ako aj hlavnú klenbu, čo mi je trochu čudné, lebo klenba toho vydrží veľa. Predpokladal som teda, že tu už prebehla akási rekonštrukcia, ktorá nebola úspešná, alebo dokonca že niekto klenbu úmyselne zhoďil, aby ona nezhodila celú kaplnku. Strecha bola určite obnovovaná, lebo je z hrdzavého plechu (čím nechcem povedať, že ju už z hrdzavého urobili). Neskôr som sa dozvedel, že posledná rekonštrukcia prebehla v roku 1937. Archív som nemal čas navštíviť a v knihách a na internete som nenašiel o tejto kalvárii takmer nič. Len pár slov a jednu poetickú fotku, ktorá ma viac nahnevala ako potešila. Prečo? Lebo fotograf sa nestaral o osud toho, čo fotí. Pred kaplnkou stáli dve veľké lipy, ktoré nedávno vyvalila víchrica. Zdá sa, akoby už toto miesto bolo určené na likvidáciu a zabudnutie. Keďže však Považská Bystrica má (zásluhou komunizmu) dokopy tri kultúrne pamiatky, bola by tejto kalvárie naozaj škoda. V PB novinkách sa stále môžeme dočítať, čo zástupcovia mesta dobré urobili, no nikdy sa nedočítate, čo nerobia, na čo kašľú, prípadne čo pohnojili. Kalvária je len jedným z mnohých miest, o ktoré vôbec ne-

javia záujem. Prečo? Asi sa tým nezavďačia veľkému počtu obyvateľov. Veď nech sa o to postará niekto iný, napríklad cirkev. Tá však tiež má asi iné starosti. Poznám len dvoch farárov, ktorí by boli schopní a ochotní sa do takejto veci pustiť. No tí majú svoje farnosti ďaleko odtiaľto. Bohužiaľ, väčšina ľudí si nevie predstaviť pamiatkovú rekonštrukciu bez veľkého množstva peňazí. Ako príklad môže slúžiť plánovaná rekonštrukcia Považského hradu. Tá zhltnie pravdepodobne pár miliónov. Ale dá sa to aj inak. Stačí na to zopár ľudí zapálených pre vec. Tu uvediem ako príklad obnovovanie a konzervovanie Kostola a kláštora sv. Kataríny medzi dedinami Naháč a Dechtice v Malých Karpatoch, kde sa urobil obrovský kus práce s minimálnymi nákladmi (finančnými, nie časovými), keďže všetci pracovníci sú dobrovoľníci. Okrem toho pre zachránenie hrubej stavby kaplnky sv. Márie Magdalény by toho až tak veľa nebolo treba: hromadu skál a tehliel, piesku a vápna, trámov a šindľov. A zopár dobrých murárov a tesárov, ktorí vedia robiť tak, ako sa robilo zastara. A jedného neohrozeného statika. A pravdepodobne hromadu papierových vybavovačiek a povolení od úradov, ktoré sa vedia len prizerat', ako niečo chátra, a nevedia nič urobiť pre to, aby niečo nechátralo. A ako alibi uvádzajú vždy nedostatok peňazí. **Miro Čársky**

Miro Čársky (1975) vyštudoval Vysokú školu múzických umení. Žije v Považskej Bystrici. Vyšla mu kniha poviedok 1872 km od mora.

SME, 5.4.2008

Newyorská židovská synagóga

bude o pár dní miestom historického stretnutia

Newyorská židovská synagóga bude o pár dní miestom historického stretnutia. Tamojší rabín sa stretne s pápežom. Schôdzka je výnimočná aj tým, že rabín Schneier, ktorý je rakúskeho pôvodu, prežil holokaust, kým Josef Ratzinger

bol v mladosti donútený vstúpiť do Hitlerovej mládeže.

Arthur Schneier, newyorský rabín: „Židia, katolíci a kresťania. Sme na jednej lodi a všetci máme povinnosť prispievať k lepšiemu svetu.“ **TV JOJ, 19:30, 4.4.2008**

O eure budú veriacich informovať aj cirkvi

O eure budú veriacich informovať aj cirkvi. Ich predstaviteľov školí Národná banka Slovenska (NBS). Informácie o novej mene sa tak dostanú napr. do domovov dôchodcov. Cieľom je nielen informovať, ale aj pomáhať dôchodcom.

Toto je stredisko evanjelickej diakónie v Sučanoch. Niektorí jeho obyvatelia už zažili zmenu meny viackrát.

Anketa: „Najdrahšia mena na svete, hovoria.“

„Tých drobnákok to budeme ako sto rokov dozadu miešky nosiť tunak a na opasku.“

„Pre starších ľudí už je to horšie na to navyknuť si.“

„Ja mám skoro 90, takže ja už to moc nemôžem o tom ani rozmýšľať.“ (koniec ankety)

Informácie o prechode na euro sa podľa odborníkov práve k dôchodcom dostávajú ťažšie. Ako vyzerajú euromince a bankovky, ako si vymeniť peniaze, ako si overiť, či sú pravé a čo sa stane s korunami na účtoch vedieť treba.

Martin Šuster, NBS: „Tu sa spoliehame na to, že aj cirkvi im tie informácie vedia poskytnúť alebo pomôcť sa k nim dostať, uklidniť možno nejaké zbytočné obavy.“

NBS a splnomocnenec vlády pre euro rokovali o spolupráci už aj s Katolíckou cirkvou. A rovnako sa chystajú rokovať aj s inými cirkvami a náboženskými spoločnosťami. **STV, 5.4.2008**

Vyhodnotenie

Dobrej noviny

Do 13. ročníka akcie Dobrá novina sa na prelome rokovat' zapojilo vyše 25 000 koledníkov v obciach na celom Slovensku. Riaditeľ akcie Marián Čaučík oznámil, že zbierka Hnutia kresťanských spoločenstiev detí Erko prekročila 21 miliónov korún, ktoré poputujú na pomoc ľuďom v núdzi v Keni a v Sudáne.

Rádio Slovensko, 18:00, 5.4.2008

Vatikán upokojoval židov

VATIKÁN. Vatikán odmieta každú podobu diskriminácie židov a prejavu antisemitizmu. Týmto stanoviskom reagoval včera na znepokojenie židovskej komunity nad modlitbou, ktorá je súčasťou veľkopiatkovej omše a vyzýva k obráteniu židov. **SME, 5.4.2008**

Otvorili Dom Božieho milosrdenstva

BANSKÁ BYSTRICA - Dom Božieho milosrdenstva otvorili včera v meste pod Urpínom. Komplex budovala rímskokatolícka cirkev - Biskupstvo Banská Bystrica dva roky. Zhotoviteľ dostal za dielo bežná 122 miliónov korún.

Súčasťou domu je okrem iného aj hospic, kde v dvojlôžkových izbách umiestnia 16 ľudí. Je tu tiež dom sociálnych služieb s lôžkami pre 44 klientov a materská škola pre 25 detí od dvoch do šiestich rokov.

Miesto v ňom nájdú aj starší kňazi, ktorí už nevykonávajú pastoračnú činnosť. (tasr), **Plus jeden deň, 7.4.2008**

Veľká zmena, pomoc cirkvi

Cirkevné organizácie a hnutia pomôžu citlivým skupinám pri získavaní a porozumení informácií o zavedení eura.

„Prechod na euro bude dozista veľkou zmenou pre všetkých. Situáciu uľahčí včasná príprava a dostatok informácií. Žiaľ, niektorí ľudia, slabší, izolovaní či hendikepovaní, nemajú taký kvalitný prístup k informáciám ako väčšina občanov alebo ich nevedia a nemôžu plnohodnotne prijať a porozumieť im. Na to sme tu aj my, aby sme ich upokojili a pomohli im zvládnuť aj túto situáciu. „ uviedol riaditeľ Evanjelickej diakonie na Slovensku Ján Huba.

PETER DODEK
Šport, 7.4.2008

Predstavil prístroj na smrť

Nemecký politik považuje svoj vynález uľahčujúci eutanáziu za legálny.

O poriadny rozruch sa v Nemecku postaral hamburský politik Roger Kusch. Odhodlal sa bojovať za možnosť pre ťažko chorých zvoliť si smrť. Svoje presvedčenie zhmotnil do prístroja, ktorý by mohli poskytovať akési požičovne. Prirovnáva to k požičaniu žiletky.

Podľa tvorca to nie je nič ilegálne - rovnako, ako keď niekto niekomu požičia žiletku či nôž a ten sa potom podreže.

Zelená škatuľka s injekciou plnou jedu pripomína skôr dielo amatérskoho elektrokonštruktéra. Stlačením gombíka by však malo byť jednoduché odobrať sa na druhý svet.

Chcú eutanáziu

Podľa dávnejšie vykonaného prieskumu by však skoro tri štvrtiny opýtaných Nemcov privítali možnosť legálnej eutanázie.

Do diskusie sa zapojili aj kresťanskí demokrati, ktorí tento nápad odsudzujú.

„Aktívna samovražda je tragickým omylom, pretože existuje aj iná možnosť,“ povedal biskup Heinz Josef Algermissen.

Prístroj označil za symbol totálneho úpadku. Paradoxom je, že Roger Kusch bol kedysi popredným predstaviteľom kresťanskodemokratickej únie CDU.

MICHAL AMBROVIČ
Plus jeden deň, 5.4.2008

Irackí ozbrojenci zastrelili v Bagdade miestneho kňaza

K incidentu došlo počas jeho cesty do kostola. Nateraz nie je známe ku ktorej cirkvi kňaz patrila. Hoci je Irak islamskou krajinou na jej území pôsobí viacero náboženských menšín, vrátane katolíckej, alebo pravoslávnej, ktoré čelia častým

útokom. Na východe irackej metropoly sa dnes stal terčom násilia aj minibus v ktorom vybuchla bomba. Počet obetí tohto útoku stúpil na štyri. Zranených je 15 ďalších osôb.

Rádio Lumen, 17:30, 5.4.2008

Farár zamilovaný do boxu

Kňaz z Dvorov nad Žitavou boxoval vo federálnej lige a sníval o reprezentácii.

Katolícky kňaz Rudolf Németh (61) z Dvorov nad Žitavou (okr. Nové Zámky) sa mu v mladosti aktívne venoval a veľa nechýbalo, aby sa predstavil na majstrovstvách Európy. R. Németh otvorene hovorí, že box je najduchovnejší šport, aký pozná.

Rodičom R. Németha nebol koniček ich syna veľmi po vôli. „Mal som pred maturitou a rodičia mi nechceli povoliť, aby som chodil na tréningy. Napokon som si však presadil svoje,“ spomína kňaz-boxer na svoje začiatky. Podľa odborníkov mal Rudolf Németh talent a veľa nechýbalo, aby sa zúčastnil olympijských hier v Mnichove či majstrovstiev Európy v Poľsku. „Žiaľ, pre moje vierovyznanie som bol v reprezentácii nežiaduci, ale na svoju kariéru spomínam veľmi rád,“ hovorí kňaz, ktorého k boxu počas

strednej školy pritiahol jeho veľmi dobrý priateľ.

V mladosti sa však popri boxe stihol venovať aj plávaniu, futbalu, zápaseniu i šermu.

Páter Rudolf boxoval v ľahkostrednej hmotnosti do 71 kg a okrem Galanty obliekal dresy Trnavy, ČH Bratislava a na vojne štartoval za RH Pardubice, ktorá bola v najvyššej republikovej súťaži. Rodák z Bratislavy sa venoval boxu 15 rokov a zo svojich súperov si najviac spomína na Karácsonyiho. Na svoj milovaný šport nezabudol ani v časoch, keď už obliekal kňazské rúcho.

„Boxu a sebaobrane som učil aj niektorých svojich miništrantov. Som toho názoru, že tento šport nie je o násilí, ale je veľmi duchovný. Duchovnejší nepoznám,“ dodáva kňaz, ktorý si ešte občas natiadne rukavice a s priateľom v Tomášikove si aj zaboxuje. **Jozef Uhlárik, Nový čas, 7.4.2008**

V parlamente pokračujú spory o tlačový zákon

Anna Petričková, moderátorka: „Spory o definitívnu podobu tlačového zákona, či dohoda opozície na spoločnej prezidentskej kandidátke. Aj takto vyzeral uplynulý týždeň v parlamente. Pre Úradom vlády sa zase zišlo asi 300 ľudí, ktorí demonštrovali proti návrhu programu na ochranu sexuálneho zdravia.“

Martin Linhart, reportér TA3: „Napätie okolo tlačového zákona trvá už dva mesiace. Žiadna zo strán nechce ustúpiť, opozícia preto premiérovi navrhla rokovať. Ten je však s podobou zákona spokojný a odkázal jej - ďalšie zmeny nebudú.“

Natočené: Robert Fico (Smer-SD), predseda vlády: „Je jasná dohoda vládnej koalície, že návrh tlačového zákona s týmito zmenami prejde.“

Tomáš Galbavý (SDKÚ-DS), poslanec NR SR: „Predložíme presne naformulované naše zásadné pripomienky k tomuto zákonu a počkáme si na konečnú podobu tlačového zákona.“

Martin Linhart, reportér TA3: „Premiéra Fica však zaujíma už iba Lisabonská zmluva. Opozícia ale trvá na svojom. Ak sa tlačový zákon nezmení, za zmluvu nezahľadáme. Podľa kuloárov by však chýbajúce hlasy mohli prísť od nezávislých, alebo z SMK. Tá to však odmieta.“

Natočené: Pál Csáky (SMK), predseda strany: „Viem počítať do dvadsať a zdá sa, že vládna koalícia nevie počítať do deväťdesiat.“

Pavol Paška (Smer-SD), predseda NR SR: „Dám hlasovať o Lisabonskej zmluve.“

Mikuláš Dzurinda (SDKÚ-DS), predseda strany: „Nechce sa mi veriť, aby tak principiálny človek ako Robert Fico zrazu začal kupčiť s poslancami.“

Katarína Kližanová-Rýsová, hovorkyňa Smeru-SD: „Vládna koalícia ale nebude tolerovať ďalšie vydieranie zo strany opozície.“

Martin Linhart, reportér TA3: „Osud Lisabonskej zmluvy bude teda zrejme závisieť od definitívnej podoby tlačového zákona. A hlasovať by sa malo už na budúci týždeň. Jasnejšie je však v otázke, či opozícia postaví spoločného pre-

zidentského kandidáta. Iveta Radičová totiž získala aj vážavé KDH, hoci niektoré výhrady zostali.“

Natočené: Pavol Hrušovský (KDH), predseda strany: „Na niektoré kultúrno-etické otázky nemá úplné zhodné názory.“

Iveta Radičová (SDKÚ-DS), podpredsedníčka strany: „Som pripravená uchádzať sa a kandidovať na post prezidentky Slovenskej republiky.“

Telefonát: László Öllös, politológ: „Opozícia vlastne nemá inú šancu vytvoriť aspoň nejakú protíváhu voči súčasnému prezidentovi.“

Martin Linhart, reportér TA3: „Radičová sa tak môže stať prvou ženou v prezidentskom paláci.“

Natočené:

Iveta Radičová (SDKÚ-DS), podpredsedníčka strany: „Veď to otestujeme. Nieкто musí byť prvý.“

Martin Linhart, reportér TA3: „Rušno však nebolo iba v parlamente, ale aj pred Úradom vlády. Organizácia Fórum života zorganizovala protest proti návrhu Národného programu na ochranu sexuálneho reprodukčného zdravia. Výhrady voči nemu má aj Konferencia biskupov Slovenska.“

Telefonát: Cyril Jančíšin, tajomník Konferencie biskupov Slovenska: „Tak ako bol predstavený nám materiál, je neprijateľný.“

Ivan Valentovič (nominant Smeru-SD), minister zdravotníctva: „Konkrétne by som sa rád bavil o tom materiály. Nie teda v tej polohe - my ho proste nechceme a žiaden takýto materiál nevznikne -

Marek Michalčík, Fórum života: „Je zlý pre rodičov, tento program je zlý pre zdravotníkov, tento program je zlý pre mladých. Považujeme prípravu tohto programu za účelovú.“

Ivan Valentovič (nominant Smeru-SD), minister zdravotníctva: „Čoraz viac mladých ľudí teda nielen rozmýšľa o sexe, ale ho aj intenzívne prežíva, takže myslím si, že by sme sami seba klamali, keby sme sa tvárili, že niečo takéto neexistuje.“

Martin Linhart, reportér TA3: „Minister však zmeny nakoniec pripustil. Kedy predloží nový návrh, zatiaľ povedať nevedel.“

Martin Linhart, TA3, 12:00, 6.4.2008

Školský zákon

Po zásahu maďarského prezidenta a ombudsmana sa slovenské organizácie v obci Mlynky zatiaľ nemusia sťahovať zo Slovenského domu. Apríl majú využiť na ďalšie rokovania so samosprávou. Zastávajú sa ich chce aj slovenský premiér na stretnutí s maďarským partnerom.

Robert Fico, predseda vlády SR (Smer-SD): „V Mlynskoch sa rozhoduje o osude, respektíve o úrovni ochrany práv príslušníkov slovenskej národnostnej menšiny v Maďarsku.“

Školský zákon, ktorý má od jesene odštartovať reformu, posunuli poslanci do druhého čítania. Opozícia ho kritizuje, podľa ministra ide len o všeobecné deklarácie.

Ján Mikolaj, minister školstva SR (SNS): „Samotným problémom alebo nosným otázkam zákona aspoň ja som nejaké vážne výhrady nenašiel.“

Telefonuje Martin Fronc, podpredseda KDH: „Vládna koalícia sa len hrá na reformu. Používa moderný šat, ale v podstate betónuje jednotnú školu.“

Národný program na ochranu sexuálneho a reprodukčného zdravia z dielne rezortu zdravotníctva čelí ostrej kritike. Proti sa postavili cirkev i kresťanskí aktivisti.

Mia Lukáčová, Fórum kresťanských inštitúcií: „Program nevedie k zodpovednému rodičovstvu, ale naopak k promiskuitnému sexuálnemu správaniu, ktoré podporuje.“

Minister chce diskutovať. Výrazné zmeny neprípúšťa.

Ivan Valentovič, minister zdravotníctva SR (nominant Smeru-SD): „Ja nezdíeľam ten názor, čo zdieľajú mimovládne organizácie. Ten program je postavený na podporu, či už antikoncepcie alebo na podporu interrupcií.“

Z rokovania vlády návrh v stredu nečakane vypadol. Kedy sa tam vráti, nie je známe.

STV Jednotka, 11:55, 6.4.2008

Kresťania majú v Bratislave pamätník odporu

Bratislava - Stredoeurópski kresťania, ktorí sa angažovali v boji proti komunizmu, majú v Bratislave nový pamätník odporu. Pripomína prvú verejnú masovú demonštráciu cirkevných skupín pred dvadsiatimi rokmi, ktorá vošla do dejín ako tzv. „sviečková manifestácia“. Mierový protest niekoľko tisíc demonštrantov na Veľký piatok 1988 bol brutálne potlačený políciou. Teraz na jeho počesť usporiadala Nadácia Adalbert-Stiftung-Krefeld v spolupráci s Nadáciou Konrada Adenauera na mieste udalostí slávnostnú akciu. Protestné sprievody boli tradíciou podzemnej cirkvi. Tá sa sformovala v 70. a 80. rokoch a pozostávala hlavne zo skupín študentov, ktorí sa pravidelne stretávali v súkromných bytoch a domoch, spoločne študovali a držali bohoslužby. Rovnako ako v ostatných prevažne katolíckych krajinách strednej a východnej Európy spájala aj na Slovensku cirkev ako najsilnejšia organizácia odporu náboženskú otázku s otázkou národnej a občianskoprávnej. Angažovaní kresťania odmietali komunistov ako cudziu vládu a usilovali sa o národnú nezávislosť a návrat

„do Európy“. Katolícky odpor tvoril na Slovensku jadro disidentského hnutia. Bol najlepšie organizovaný a zakotvený v sieti obopínajúcej celú východnú Európu. Táto sieť sa riadila podľa poľského pápeža Jána Pavla II. a bola ním povzbudzovaná. Nadácia Adalbert-Stiftung bola zriadená v roku 1989 v bezprostrednej reakcii na pokojné revolúcie v strednej a východnej Európe. „Naším cieľom je prispieť k duchovno-kultúrnemu narastaniu Európy,“ hovorí člen kuratória nadácie, Eberhard Roos z Düseldorfu. Nadácia je súkromná a bez akéhokoľvek štátneho vplyvu. Má meno po svätom Adalbertovi (Vojtechovi), ktorý ako misijný biskup dlhodobo pôsobil v súčasnej ČR, Poľsku, Maďarsku a na Slovensku. Nadácia udeľuje Cenu AdalbertPreis, ktorú pravidelne dostáva určitá osobnosť za vynikajúce zásluhy o duchovnú a kultúrnu spoluprácu v Európe. K súčasným nositeľom ceny patrí bývalý nemecký kancelár Helmut Kohl, exprezident Václav Havel alebo kardinál Franz König. **Gottfried Arnold**

autor je nemeckým vydavateľom
HN, 8.4.2008

Nemecká cirkev využívala ‚muklov‘

BERLÍN. Katolícka cirkev v Nemecku v čase nacizmu preukázateľne využívala takmer šesťtisíc nútene nasadených pracovníkov. Vyplýva to z publikácie dokumentujúcej jednu z temných a málo známych stránok jej dejín. Štúdiu Nútené nasadenie a katolícka cirkev 1939 – 1945 včera v západonemeckom Mohuči predstavil kardinál Karl Lehmann. (čtk) **SME, 9.4.2008**

Poľskí veriaci chcú srdce pápeža Jána Pavla II.

Poliaci chcú uložiť srdce pápeža Jána Pavla II. v Krakove. Pápež Ján Pavol II. zomrel pred tromi rokmi a už tohto roku ho pravdepodobne blahorečia. Potom, ako ho cirkev vyhlási za svätého sa jeho telesné pozostatky, teda aj spomínané srdce stanú relikviami. Tým katolícka cirkev prisudzuje posvätnú silu, ktorá môže spôsobiť zázrak. O definitívnom rozmiestnení relikvií rozhodne pápež Benedikt XVI.

TV Markíza, 19:00, 10.4.2008

Ako sa útočilo na islam

Kritika proroka Mohameda. Príliš často sa končí násilnosťami. Ayaan Hirsi Ali pochádza zo Somálska, kde zažila prísnu islamskú výchovu. Istý čas bola dokonca členkou moslimského bratstva, fanatickej organizácie hlásajúcej návrat ku koreňom islamu a život podľa pravidiel Koránu. V roku 1992 emigrovala do Holandska, kde vyštudovala politológiu a stala sa poslankyňou parlamentu. Po 11. septembri 2001 odmietla islam a prehlásila sa za ateistku. Režisér Theo van Gogh ju požiadal, aby napísala scenár k filmu o ženách v islame. Film Submission (Podriadenosť), v ktorom sa moslimka spovedá Alahovi z nešťastia, ktoré zažíva pre jeho nariadenia v Koráne, získal celosvetový ohlas. Najmä na základe toho, že v novembri 2004 preň Thea van Gogha zavraždil fanatický moslim Mohammed Boyeri.

Kauza karikatúry

Vražda Thea van Gogha bola dôvodom, prečo v septembri 2005

istý nemenovaný dánsky výtvarník odmietol návrh spisovateľa Karu Bluitigena ilustrovať pripravovanú knihu o prorokovi Mohamedovi. Bluitdegen oslovil ďalšieho ilustrátora, ten však tiež uviedol, že sa bojí možných násilných reakcií moslimov. Tretí z oslovených výtvarníkov súhlasil pod podmienkou, že bude knihu ilustrovať anonymne.

V tom čase sa však už témy chytil dánsky denník Jyllands Posten. Položil si otázku, či ešte v Európe existuje sloboda prejavu a tvorby, ak sa umelci boja možného násillia moslimov a radšej siahajú k autocenzúre. Denník preto vyzval 40 dánskych umelcov, aby sa vyjadrili k téme autocenzúry a strachu z islamu. Dvanásť výtvarníci zareagovali karikatúrami na tému Prorok Mohamed. Ďalší priebeh udalostí je všeobecne známy. Karikatúry odštartovali vlnu násilností po celom islamskom svete. Od vyhrážok smr-

ťou pre karikaturistov, cez pálenie dánskych vlajok až po bojkot dánskeho tovaru.

Pápežovo faux pas

Pápež Benedikt XIV. sa iste nestačil čudovať, keď z jeho dlhého akademického traktátu predneseného 12. septembra 2006 na univerzite v Regensburgu ktosi vytiahol vetu o tom, že Mohamed šíril svoju vieru mečom.

V skutočnosti išlo o citát výroku byzantského cisára Manuela II. z roku 1391 a ak by hlava katolíckej cirkvi vedela, čo rozpúta, asi by si radšej zahryzla do jazyka. Urazení moslimovia žiadali na masových demonštráciách smrť pápeža, ktorý si dovolil, hoci len v akademickiej rovine, označiť ich náboženstvo za násilné. Až keď sa pápež za svoje slová ponížene ospravedlnil, protesty utíchli. Zanechal za sebou mŕtvu mnišku v Somálsku a vypálené kostoly po celom Blízkom východe.

(mm), HN, 9.4.2008

Kalvária v Leviciach bude pýchou mesta

Levická Kalvária pol storočia pustla, ale opäť sa stane pýchou mesta. Projekt na oživenie magického miesta daroval svojim rodákom architekt, ktorý dnes žije v Banskej Bystrici. Levičania budú môcť v príjemnom prostredí odychovať a Kalvária pritiahne do mesta aj turistov.“

Redaktor: „Levičania vítajú, že Kalvária a jej okolie plné zelene naberie druhý dych. Vyše 200 rokov bola obľúbeným výletným miestom. Cez druhú svetovú vojnu však spustošili kostol aj krížovú cestu vojaci.“

Katarína Holbová, etnografka: „Aby sa vrátilo vlastne Leviciam nielen jedno pútnické miesto teda sakrálny areál v exteriéri, ale aj vychádzkové miesto, oddychové miesto v bezprostrednej blízkosti historického centra.“

Obyvateľ Levíc: „To bude ozaj že také oddychové miesto, výletové, že bude tu vidieť celé okolie.“

Redaktor: „K obnovení krížovej cesty bude patriť aj lesopark, lavičky, chodníky a unikátna vyhlídková veža. Stavenisko už v týchto dňoch pripravujú brigádnici z Levíc a okolia.“

Jozef Kosmály, vedúci brigádnikov: „Chceli by sme stihnúť túto prístupovú cestu, ktorú tu vidíte za nami, jednotlivé zastavenia krížovej cesty a potom samotnú rekonštrukciu, respektíve zakonzervovanie zvyškov kostolíka, ktorý tu ostal po krížovej ceste.“

Anketa:

Opýtaný 1: „Dávame to tu do poriadku, aby to pre budúcnosť malo úžitok.“

Opýtaný 2: „Ako malý som sem zvykol chodiť a tak ťahá ma to sem.“

Redaktor: „Oživenie Kalvárie však nie je lacný špás. Nadšenci šetria každú korunku.“

Katarína Holbová, etnografka: „Rozpočet je urobený na 6 miliónov a financuje sa to viacmenej zo zbierok obyvateľov mesta Levíc.“

Karol Mindák, redaktor: „Nadšenci, ktorí sa odhodlali Kalváriu obnoviť ju chcú Levičanom odovzdať koncom júla. Práve vtedy uplynie 200 rokov od ničivého požiaru, ktorý spustošil polovicu Levíc a mesto sa z neho ešte veľmi dlho spamätávalo. Karol Mindák

TV Markíza, 17:00, 7.4.2008

Predmanželské zmluvy už o 2 roky

Predmanželské zmluvy môžu byť na Slovensku realitou už o dva roky. Odborníci tvrdia, že môžu odstrániť množstvo konfliktov. Cirkev protestuje a tvrdí, že pomôžu rozvodom.

Predmanželské zmluvy sa pred tromi rokmi pokúšala presadiť Aliancia nového občana. Návrh vtedy parlamentom neprešiel. Dnes ich zavedenie navrhuje ministerstvo spravodlivosti.

Michal Jurčí, hovorca ministerstva spravodlivosti: „Nechceme byť výnimkou v Európe, keďže aj väčšina štátov Európskej únie už takýto inštitút má.“

Podľa súčasného slovenského práva sa všetok majetok nadobudnutý po uzavretí manželstva delí na polovicu. Predmanželská zmluva to môže zmeniť.

Anketa:

Opýtaný 1: „Určite by som uprednostnila tú predmanželskú zmluvu.“

Opýtaný 2: „Prejav nedôvery podľa mňa.“

Opýtaný 3: „Myslím si, že je to aj dosť také drzé potom, keď sa dvaja ľudia majú veľmi radi.“

Opýtaný 4: „Ja si myslím, že je to taká celkom fajn poistka.“

Manželvia sa môžu v zmluve pres-

ne dohodnúť komu čo po rozvode pripadne. Podľa odborníkov to môže zamedziť mnohým zbytočným konfliktom.

Marek Števec, Katedra občianskeho práva, PF UK: „Sa môžu dohodnúť o tom, že príjmy z podnikania patria výlučne tomu manželovi, ktorý vykonáva podnikanie.“

Silvia Porubánová, sociologička: „Je to inštitút, ktorý slúži na garantovanie istých nárokov vtedy, keď, v období, keď tie romantické očakávania sú preč a nastupuje tvrdá realita.“

Marek Števec, Katedra občianskeho práva, PF UK: „Prax si to vyžaduje, takže to treba jednoznačne privítať.“

Cirkev zmluvy dlhodobo odmieta a tvrdí, že uľahčia rozvody.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Tento inštitút môže privádzať k ľahkomyselnejšiemu prístupu k manželstvu, čiže nie je dobrý a nie je pozitívny.“

Ak chcete uzavrieť predmanželskú zmluvu, so svadbou musíte ešte počkať. Inštitút má byť súčasťou nového Občianskeho zákonníka, o ktorom má parlament rozhodovať v roku 2010.

Michal Kovačič

TV Markíza, 19:20, 7.4.2008

Originálny dar pre pápeža

Na budúci týždeň pápež Benedikt XVI. odcestuje na takmer týždňovú návštevu Spojených štátov. Okrem stretnutia s veriacimi, vystúpi aj na pôde Organizácie spojených národov.

Na prvú návštevu hlavy katolíckej cirkvi v Spojených štátoch sa pripravujú veriaci nielen v modlitbách.

Peter Pomposello, kňaz, kostol sv. Alžbety: „Pri kostole máme skejtbordový klub a keď sme sa rozprávali o návšteve Svätého Otca v New Yorku, jedno z detí navrhlo, aby sme mu venovali skejtbord.“

Newyorská arcidiecéza teda vyhlásila súťaž o najkrajší skejtbord pre 80-ročného pápeža. Do súťaže o oficiálny pápežský skejtbord sa prihlásilo 70 detí. Do užšieho výberu sa prepracovali tri návrhy.

Všetky museli spĺňať podmienky súťaže, niest' nápis Kristus naša nádej a byť v pápežských farbách, zlatá, biela, červená a čierna.

Krystal Melendez, finalistka súťaže: „Nakreslila som už zopár obrázkov, ale s takýmto niečím nemám veľa skúseností.“

Peter Pomposello, kňaz, kostol sv. Alžbety: „Nemyslím si, žeby na ňom jazdil, ale určite sa mu poteší. Toto je dar od tínedžerov zo Spojených štátov. Spôsob, ako sa môžu podeliť o svoju kultúru. Je to aj spôsob, ako mu dokázať, že ho milujú a že chápú jeho poslanstvo.“

Okrem skejtbordu pripravujú americkí žiaci pre pápeža aj originálny oltár, či esej na tému ako katolícke učenie zmenilo môj život.

Jana Žitňanská

TV Markíza, 19:00, 8.4.2008

Obchody budú možno počas sviatkov zatvorené

Všetky maloobchodné prevádzky by podľa návrhu troch poslancov mali byť počas štyroch vybraných sviatkov zatvorené. Týka sa to aj veľkých obchodných centier, hypermarketov či malých obchodov. Veľké zahraničné reťazce sú však proti, no takúto alternatívu by privítala cirkev.

Veľké zahraničné spoločnosti by nové pravidlá nepotešili. Doteraz si totiž otváracie hodiny regulovali sami, najmä podľa potrieb zákazníkov.

Oľga Hrnčiarová, hovorkyňa Tesco stores: „Nie je to dobrá správa, ako som povedala, ani pre našich zamestnancov, pretože počas sviatkov dostávajú dvojnásobok mzdy.“

Lenka Juríková, hovorkyňa spoločnosti AHOLD: „Myslíme si, že v konečnom dôsledku tento zákon bude jednak na úkor našich zákazníkov a takisto aj na úkor zamestnancov a hlavne brigádnikov.“

Naopak domácich reťazcom, rovnako ako cirkvám by zatvorené maloobchodné prevádzky počas vybraných sviatkov neprekážali.

Martin Kapriak, podpredseda COOP Jednota Slovensko: „Myslíme si, že nezniží dostupnosť tovarov ani komfort nakupovania. Maloobchodná sieť predajní je dostatočne rozsiahla.“

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Myslím si, že tu bude potrebná solidarita a vidieť aj tých za tým pultom, aj tých za tou pokladňou, aby aj oni mohli mať naozaj sviatky a nedeľu.“

Aj väčšina opýtaných si myslí, že ľudia si počas sviatkov zaslúžia voľno.

Zákazníci: „Stihli by sme všetko nakúpiť aj bez toho, aby boli cez sviatky otvorené.“

Zákazníci: „Keď sú sviatky, tak rodina má byť spolu podľa mňa.“

Zákazníci: „Nemusí to byť od rána do večera, do noci, ale tak štyri hodiny dopoludnia.“

Otvorené by tak podľa návrhu mohli byť len čerpacie stanice, lekárne, prevádzky v zariadeniach verejnej hromadnej dopravy a v nemocniciach, či predajne cestovných lístkov a suvenírov. O konečnej podobe navrhovanej novely bude ešte v máji rozhodovať parlament. **Alexandra Beljajevová**

TA3, 18:40, 8.4.2008

Smetisko pri kríži

Ježiš na kríži stráži smetisko! Neuveriteľný neporiadok pri symbole kresťanstva môžu vidieť ľudia prechádzajúci po ceste medzi Novými Zámkami a Dvormi nad Žitavou.

„Občas cestujem autobusom okolo a viem, že je tam hrozný neporiadok, „skonštatovala staršia pani, ktorá odchádzala z omše vo Dvoroch nad Žitavou. „To, že je kríž kresťanským objektom ešte neznamená, že zaň farnosť a cirkev zodpovedajú. Na základe vášho podnetu však upozorním príslušnú farnosť aj obecný úrad,“ povedal hovorca nitrianskeho biskupského úradu Dušan Argaláš.

Po upozornení sa veci pohli dopredu. „Bývalý starosta obce ohradil okolie kríža, ale dostal sa za to na súd, pretože kríž je na súkromnom pozemku. Musíme sa dohodnúť s majiteľom, „prezradil Tibor Nagy, farár z Dvorov nad Žitavou. Keďže kríž je na hranici katastra Nových Zámkov a Dvorov nad Žitavou, podľa T. Nagyja spoja sily obe farnosti aj kompetentní na úradoch a neporiadok odstránia. „My sme si svoje pri kríži upratili, nech tak spraví aj Nové Zámky, „vyhlásil starosta obce Jozef Kálazi. (juh)

Nový čas, 9.4.2008

V madunickom kostole vyčíňal 73-ročný dôchodca

Policianti vyšetrujú výtržnosť v madunickom kostole v okrese Hlohovec. Nahnevaný 73-ročný dôchodca počas omše napadol kňaza a dokonca aj policajta. Včerajší incident podľa Martiny Gapčovej šokoval miestneho farára Augustína Minaroviča.

Augustín Minarovič, miestny farár v Maduniciach: „Bola akurát modlitba Otčenáš, to už bolo pomaly pred prijímaním a vtedy sa otvorili dvere a cez kostol kráčal, prišiel až k oltáru. A mi švacol, potom tam začala taká mela. Ja som bol z toho šokovaný. Zdravý človek by toto nebol urobil. Nemať ani príčinu, ja ho ani nepoznám fakticky.“

Starý pán zhodil zo stola aj obojstranný kalich, baránka a mikrofón. Prítom-

ným sa rozzúreného muža podarilo spacifickovať a privolať políciu. Ako potvrdila trnavská policajná hovorkyňa Mária Linkešová, dôchodca napadol aj jedného z policajtov.

Mária Linkešová, hovorkyňa KR PZ Trnava: „Policajt mu založil putá a výtržníka predviedol na policajný útvar. Starší muž je podozrivý z výtržníctva z útoku na verejného činiteľa. Polícia prizve do prípadu aj znalca, ktorý bude posudzovať jeho duševný stav. Ak sa preukáže, že muž bol v čase skutku nepričetný, trestné stíhanie bude voči mužovi zastavené.“

V opačnom prípade mu môže hroziť 1-5-ročné väzenie. Výtržníka stíhajú na slobode.

Rádio Slovensko, 18:00, 8.4.2008

KALVÁRIU ZACHRÁNIA

Dobrá správa! Kalváriu v Banskej Štiavnici, ktorá je medzi stovkou najviac ohrozených pamiatok sveta, konečne opraví.

„Celkové náklady na opravu odhadujeme na 100 miliónov korún, v tom sú však zarátané všetky reštaurátorské práce na každú sochu či fresku, „vraví Martin Macharik, predseda Kalvárskeho fondu, ktorý sa o pamiatku stará celých dvesto rokov.

Na sprevádzkovanie areálu však postačí 20 miliónov. Tie dá fondu nadácia Všeobecnej úverovej banky počas desiatich rokov. „Môžeme tak

systematicky reštaurovať a výsledky práce uvidia návštevníci už budúce leto, „vysvetľuje Macharik.

Zároveň spustili aj projekt adopcie kaplniek, vďaka ktorému budú môcť získať financie od firmám, obcí aj jednotlivcov.

Ak chcete prispieť na obnovu kalvárie, informácie nájdete na www.kalvaria.org.

Banskoštiavnická kalvária je komplexom 25 kaplniek so vzácnou maľovanou výzdobou.

JULIÁNA BIELIKOVÁ
Plus jeden deň, 10.4.2008

„Erotický“ Ježiš pobúrili katolíkov

Kontroverzná výstava vo Viedni vyvolala pobúrenie a vlnu kritiky v Rakúsku aj v USA.

Dvanásť apoštolov rozvalených na stole s večerou, ktorí pijú, vystrážajú a oddávajú sa sexuálnym radovánkam (navzjom si vykonávajú masturbáciu), to určite nie je znázornenie Poslednej večere, aké by sme si predstavovali. Obraz, o ktorom je reč, pôvodne tvoril súčasť výstavy Náboženstvo, telo a sila, ktorá práve prebieha v múzeu viedenskej rímskokatolíckej katedrály Dómu sv. Štefana. Leonardova večera podľa Paola Pasolinioho, ako dielo nazval sám autor Alfred Hrdlicka, vyvolalo pobúrenie medzi katolíckou verejnosťou na celom svete. Na žiadosť rakúskeho kardinála Schönborna ho múzeum muselo po vyše týždni odstrániť. Rovnaký osud možno stihne aj ďalšie diela tejto kontroverznej výstavy.

Vlna kritiky

Ak povieme, že v súčasnom umení je toho niekedy až „príliš“, môže to vyznieť nepopulárne, ale je to pravda. Príliš veľa umelcov, výstav, kurátorov, koncepcií, publikácií a utratených peňazí vnáša otázku kritérií: existujú vôbec nejaké? Táto otázka začne rezonovať ešte výraznejšie, keď sa vo výtvarných dielach začnú objavovať kritické narážky namierené voči takej veľkej autorite, akou je katolícka cirkev. Stačí, ak si v tejto súvislosti spomenieme na rozporuplné reakcie, ktoré na benátskom bienále pred niekoľkými rokmi vyvolalo realistické stvárnenie pápeža Jána Pavla II. zasiahnutého meteoritom, alebo inštalácia československého pavilónu, ktorá odpredzentovala Ježiša Krista ako atléta cvičiaceho na kruhoch.

Pokiaľ ide o viedenskú výstavu Alfreda Hrdlicku, tá hneď po svojom otvorení spustila obrovskú vlnu kritiky, a to nielen v Rakúsku, ale aj v USA. Na rôznych amerických katolíckych webových stránkach a blogoch sa tieto obrazy v uplynulých dňoch stali jednou z najdiskutovanejších tém. Spoločnosť pre ochranu tradícií, rodiny a majetku (TFP) napríklad výstavu označila ako „neopísateľnú hanbu kresťanstva“. (Rovnaká spoločnosť, mimochodom, pred dvoma rokmi veľmi ostro protestovala aj proti filmu Da

Vinciho kód, ktorý podľa nich ohrozuje základy kresťanskej viery.)

Provokuje na diskusiu

Proti kritickým ohlasom argumentuje riaditeľ múzea a kurátor výstavy Bernard Boehler: „Na výstave nevidím žiadnu hanbu. Naše múzeum hľadá autorov, ktorí stvárajú biblické témy, nemôže však ovplyvniť spôsob, akým ich budú interpretovať. Myslím si, že Hrdlicka má právo zobrazovať ľudí týmto živočíšnym spôsobom.“ Podľa jeho slov múzeum nikdy nemalo v úmysle urážať ľudí, umeniu však treba dovoliť, aby provokovalo diskusie, uviedol pred obrazom Ukrižovania, na ktorom vojak, ktorý bičuje Ježiša, mu zároveň drží prirodzenie. Najväčšie diskusie však podnietili už spomenuté „homosexuálne orgie“ na obraze Poslednej večere. Hrdlicka uviedol, že mužov tak znázornil preto, lebo na maľbe, ktorá ho inšpirovala, nie sú žiadne ženy.

Dočká sa slávy?

Pri nezainteresovanom pohľade sa môže zdať trochu zvláštne, že múzeum, ktoré sídli v úzkej uličke v historickej štvrti Viedne, si neuviedomovalo riziko, ktoré výstava so sebou prináša. Alfred Hrdlicka však patrí k uznávaným postavám kultúrno-spoločenského diania v Rakúsku a retrospektívna výstava bola otvorená pri príležitosti jeho 80. narodenín. Nie každý mu však želá veľa šťastia...

V tejto súvislosti ostáva dodať, že Rakúsko je krajinou s pomerne silnou a svojráznou umeleckou tradíciou. Diela takých veľkánov, akými boli E. Schiele či G. Klimt, boli začiatkom 20. storočia zatracované pre svoj silne erotický až pornografický nádych, dnes sa však na aukciách predávajú za milióny eur a Viedeň ich využíva ako „lákadlo“ pre turistov. Či sa podobnej slávy dočká aj Hrdlicka, ukáže čas.

Nad'na Kančevová, HN, 10.4.2008

Náboženské autority nie sú neomylné

minirozhovor

Slovenský výtvarník Erik Binder pre HN:

Si spoluautor projektu Superstar (inštalácie Krista ako atléta cvičiaceho na kruhoch), ktorý zarezonoval na benátskom Bienále. Myslíš si, že pri znázornovaní kresťanských tém existujú hranice, ktoré by sa nemali prekročiť?

Možnosť a existenciu otvorenej komunikácie na akúkoľvek tému (či už je to kresťanstvo, politika, islam, sex...) považujem za známku vyspelej spoločnosti.

Názorová dominancia (mám na mysli tú katolícku) býva často kritizovaná (nielen) výtvarníkmi. Aký je tvoj postoj?

Kresťanské obsahy a filozofia sú historicky prirodzenou súčasťou našej kultúry a z histórie tiež vieme, že ani náboženské autority nie sú božsky neomylné. Myslím si, že každá moc sa stáva terčom kritiky a prítomnosť kritiky je protijedom voči opitosti z moci, ktorá vie páchať najväčšie ukrutnosti.

Výstava Alfonza Hrdlicku spája dve zdanlivo nezlučiteľné témy: homosexualitu a kresťanstvo. Myslíš si, že spojenie týchto dvoch tém sa vylučuje?

Názory, ktoré sú vo vzájomnom rozpore, spolu navzájom často súvisia, podobne ako póly magnetu, ktoré sa odpudzujú. To, že nejaké dielo vyvolá takúto intenzívnu reakciu, znamená, že autor takpovediac „zaťal do živého“ a dotkol sa citlivého miesta, a rozpútaná diskusia môže mať zmysel. V umení sa bežne spájajú práve navzájom nezlučiteľné veci či témy. (nk)

HN, 10.4.2008

V cirkevnej škole v Martine našli ortuť

Na dvore cirkevnej základnej školy v Martine našli ortuť. Strieborné guľičky spozorovali žiaci, ktorí privolali školníka a ten zase hasičov a políciu. Množstvo zodpovedalo objemu ortute z dvoch teplomerov. Podľa policajnej vyšetrovateľky mohlo ísť o úmysel žiakov narušiť chod školy. Tá ale vyučovanie neprerušila.

TV Markíza, 19:00, 10.4.2008

Budú môcť Česky potratit' doma?

Tabletku, ktorá vyvolá interrupciu, chcú u našich susedov zaregistrovať

Česko sa chystá na RU486! Nie je to vesmírna družica, ale tabletky, ktorá do dvoch mesiacov tehotenstva zbaví ženu neželaného plodu.

V Európe ju možno kúpiť na recept a teraz ju chcú presadiť gynekológovia u našich západných susedov.

A čo my?

Potratová tabletky nemeckého výrobcu sa predáva vo viac ako 20 krajinách sveta, okrem iného aj v susednom Rakúsku. Po kongrese Európskej spoločnosti pre antikoncepciu, ktorý bude koncom tohto mesiaca v Prahe, si možno začnú kupovať tabletky aj Česky.

„Úroveň našej medicíny je v porovnaní s krajinami Európskej únie v mnohých smeroch vynikajúca. V používaní potratovej tabletky však zaostávame.

A to je škoda, „vyhlásil pražský gynekológ David Cibula, ktorý je zároveň prezidentom spomenutej európskej spoločnosti.

Na základe doterajších dobrých skúseností s tabletkou RU-486 sa českí gynekológovia pokúsia presadiť na kongrese jej registráciu.

U nás tabletku nezohľadíte

Prvýkrát sa lekári u našich západných susedov pokúsili presadiť zaregistrovanie RU-486 pred tromi rokmi, no neuspeli. Rovnako dopadla iniciatíva slovenskej Nadácie otvorenej spoločnosti v roku 2002, hoci ju podporil aj prezident Slovenskej spoločnosti pre plánované rodičovstvo Michal Kliment. „Nie som aktívny v oblasti potratov, zaoberám sa plánovaním rodiny. Zdalo sa mi však etické a férové urobiť takýto pokus, ak existuje možnosť medicínsky omnoho bezpečnejšieho potratu, „vysvetlil. Projekt na testovanie lieku však nebol schválený, a zdá, že tak skoro ani nebude.

„V registrácii potratovej tabletky sa u nás nič nové nedeje, „povedal nám včera známy gynekológ Vladimír Cupaník.

„Určite by som túto tabletku pacientke predpisala. Je oveľa bezpečnejšia ako chirurgický potrat, „myslí si popredná slovenská gynekologička a pôrodníčka Daša Kozolková.

„No u nás tento liek nie je registrovaný. Veľa sa však používa v Nemecku,

Taliansku, hoci tam ako v silne katolíckej krajine viac-menej načierno, „doplnila.

Kňaz Anton Srholec má iný názor: „Z pohľadu cirkvi, ale aj morálky a humanizmu je užitie tabletky s cieľom vyvolať potrat nesprávne. Som v medicíne laik, ale ako človek to neschvaľujem. „

Funguje do 49. dňa tehotenstva

Potratová tabletky RU-486 spôsobí prerušenie včasného tehotenstva maximálne do štyridsiateho deviateho dňa od počatia. Jej medzinárodný nechránený názov je Mifepristone.

Obsahuje mifepriston, ktorý bráni tvorbe hormónu progesterónu, nevyhnutnému na udržanie tehotenstva.

Tým dôjde k potratu. Po prehltnutí tabletky začne žena krváčať, ako keby menštruovala.

Potrat je istý až na 95 percent.

Vo Francúzsku je tabletky, známa aj pod názvom Mifegyne, v predaji od roku 1988, v susednom Rakúsku, vo Švédsku, ale aj v nábožensky založenom Španielsku či Grécku len o niečo kratšie.

Najväčšou výhodou tabletky je, že vyvolá potrat bez potreby operácie. Mnohí odborníci však varujú pred psychickou traumou, ktorú vyvolá čakanie tehotnej na „smrť svojho dieťaťa“.

Tabletky má aj nežiaduce vedľajšie účinky, ako sú nevoľnosť, zvracanie, horúčka a silné krvácanie.

Naše ženy si tabletky môžu zabezpečiť napríklad v Nemecku či Rakúsku, ale len na lekársky predpis tamojšieho lekára. Zdravotné poisťovne v týchto krajinách hradia cenu tabletky, ak ju žena musí užiť z vážnych zdravotných dôvodov alebo ak bola znásilnená. Cena je v zahraničí približne rovnaká ako chirurgický potrat - 280 eur, čo je v prepočte asi 9-tisíc Sk.

Pozor, neužívať!

PO POTRATOVEJ TABLETKE by rozhodne nemali siahnuť ženy fajčiarky nad 35 rokov, pacientky trpiace ťažkou astmou, chronickým ochorením pečene a obličiek, s alergiou na niektoré zložky lieku, ženy s mimomaternicovým tehotenstvom a podvyživené pacientky.

EUBA KUKUČKOVÁ
Plus jeden deň, 10.4.2008

Národný program ochrany sexuálneho zdravia

Národný program ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia nebol ani na dnešnom rokovaní vlády. Program má totiž príliš veľa oponentov. Nesúhlasí s ním Konferencia biskupov Slovenska, ktorá ho žiada stiahnuť, KDH a dokonca výhrady má aj koalíčný partner Smeru SNS. Minulý týždeň dokonca organizácia Fórum života zorganizovala proti programu protest.

Pre konferenciu biskupov je Národný program ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia a priori neprijateľný. Ako uviedol hovorca, je príliš liberálny a kozmetické úpravy nepomôžu.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Nie sme ochotní diskutovať vôbec o tomto programe, ktorý je sociálnou genocídou. A práve preto požadujeme jeho celkové stiahnutie.“

Premiér Robert Fico národný program z vlády stiahnuť nemieni. Podľa neho meniť sa bude pravdepodobne len terminológia.

Robert Fico (Smer-SD), predseda vlády: „Dnes na Slovensku nám reálne, prepáčte za výraz, 14, 15-ročné deti sexuujú a že sa tomu treba venovať. Alebo teda sa budeme tváriť, že to tak nie je? No, pán minister sa usmievaš, ale je to tak.“

Ján Počiatek (Smer-SD), minister financií: „Mňa nejaké asociácie napadli.“

Výhrady však má aj Slovenská národná strana. Tá žiada zapracovať pripomienky ministra školstva.

Anna Belousovová (SNS), podpredsedníčka strany: „Ktoré poukazujú na tie časti tohto národného programu, ktoré sú v rozpore s už prijatou koncepciou výchovy k rodičovstvu.“

Kresťanskí demokrati sa domnievajú, že tento program nie je o pluralite, ale o obmedzovaní slobody.

Daniel Lipšic (KDH), podpredseda strany: „Vnučuje rodičom bez ohľadu na ich presvedčenie, vierovyznanie jeden štýl sexuálnej výchovy.“

Silvia Horváthová, hovorkyňa ministerstva zdravotníctva: „Tento materiál rieši niektoré páľivé otázky, ktoré žiaľ, v súčasnej dobe nedokázali vyriešiť ani mimovládne organizácie, ani cirkev.“

Národný program má mnoho oponentov a mnoho pripomienok, preto zatiaľ.
TA3, 18:40, 9.4.2008

Encyklika, ktorá chcela spojiť svet

Pred 45 rokmi napísal pápež Ján XXIII. encykliku *Pacem in terris*, ktorá prvýkrát nebola adresovaná iba katolíkom. Výzva na mierové spolužitie Západu a Východu sa však nestretla s politickým pochopením.

V čase studenej vojny a pretekov v zbrojení vyvolávala snaha hlavy rímskokatolíckej cirkvi o mier vo svete v západných krajinách určité znepokojenie. Svet vstupoval do 20. storočia s veľkými očakávaniami pokroku, no už o 60 rokov čelil nevídaným problémom. Komunizmus naberal na sile. Vypukla karibská kríza, ktorá bola len o krok k spustošeniu zemegule a začal sa stavať Berlínsky múr ako symbol rozdelenia Európy.

Ako výkrik z úplne iného sveta v roku 1963 prichádza pápež Ján XXIII. s encyklikou *Pacem in terris* (Mier na Zemi), ktorá vyzýva na mier a dialóg medzi katolíkami a všetkými veriacimi i neveriacimi. Prvýkrát bol takýto pápežský dokument adresovaný „všetkým ľuďom dobrej vôle“, teda aj nekatolíkom a nekresťanom.

Stop vojnej psychóze

Angelo Giuseppe Roncalli sa stal zástupcom Krista vo veku 77 rokov (pontifikát 1958 až 1963) a mnohí ho preto pokladali za prechodného pápeža.

No keď o pár mesiacov pristúpil ku kardinálom so svojimi plánmi počas pontifikátu, mnohí si uvedomili, že sa začína nová éra v cirkvi.

„S jedinečným poriadkom vesmíru kriklavo kontrastujú neporiadky medzi ľuďmi a národmi, akoby sa ich vzájomné vzťahy nedali riešiť ináč než násilím,“ píše taliansky pápež vo svojej encyklike *Pacem in terris*.

Jadrom jej posolstva je okrem ľudskoprávných otázok najmä odmietnutie zbrojenia. Najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi apeluje, aby sa srdcia ľudí zbavili „vojnej psychózy“ a snažili sa o „vzájomnú dôveru“. Jeho myšlienka mierovej koexistencie medzi Západom a komunistickým

Východom spôsobila, že Vatikán začal viesť otvorejšiu politiku k Východu. A to na rozdiel od predošlého pápeža Pia XII., ktorý striktne odmietal komunizmus ako úhlavného nepriateľa cirkvi a západného sveta.

„Človek, ktorý upadol do bludu, neprestáva byť človekom a ne stráca svoju ľudskú dôstojnosť,“ tvrdil v encyklike pápež Ján XXIII. s prezývkou „dobrý“ (papa buono), ktorého slová však vyvolávali nepochopenie Západu. Ten je ešte väčšmi udivený, keď nástupca svätého Petra na jar 1963 prijíma na audiencii dcéru sovietskeho vodcu Nikitu Chruščova. Moskva napodiv reaguje kladne - povolením delegácie pravoslávnej cirkvi ako pozorovateľa na vatikánskom koncile.

Ekumenista

Aj keď Ján XXIII. s obľubou hovoril o potrebe dialógu, nezábúdaj zdôrazniť, že podmienkou rešpektovania ľudských práv sú demokratické inštitúcie.

Názov jeho encykliky bol neskôr v Československu zneužitý. Hnutie *Pacem in terris* (1971 - 1989) združovalo katolíckych duchovných lojálnych s komunistickým režimom. Ospravedlňovali to ústupkami s dobrým úmyslom. Účasť v tomto i podobných hnutiach Ján Pavol II. pápežským dekrétom *Quidam episcopi* v roku 1982 kňazom zakázal.

Ján XXIII., ktorý chcel podľa vlastných slov „vpustiť čerstvý vzduch medzi vatikánske múry“, sa do dejín cirkvi zapísal najmä ako iniciátor Druhého vatikánskeho koncilu (1962 - 1965). Na túto prelomovú udalosť po prvý raz pozval do Vatikánu aj zástupcov nekatolíckych cirkví a židmi. Blahoslavili ho v roku 2000.

„S Jánom XXIII. sa v cirkvi skončil stredovek,“ konštatoval švajčiarsky teológ Hans Küng.

SME, 11.4.2008

KDH je obvinené zo zneužitia cirkvi

Na Konferenciu biskupov Slovenska, aby nedovolila využívať kostoly a cirkevnú tlač na politikárčenie, ohováranie a šírenie klamstiev sa obrátila listom starostka košickej mestskej časti Nad Jazerom Anna Jenčová. Ako povedala, rozhodla sa tak po tom, keď v nedeľu 6. apríla vo farnosti na košickom sídlisku Nad Jazerom našla v úvodníku farského listu namiesto obvyklých povzbudivých duchovných slov krivé obvinenia poslancov miestneho zastupiteľstva z klubu KDH.

Anna Jenčová, starostka MČ Nad Jazerom v Košiciach: „Pôda cirkvi nemôže byť zneužitá akokoľvek politickou stranou. Nie je to priestor na to, aby nejaká politická strana tam prezentovala svoje názory. Obvykle, keď si na internete nájdete farský list, v každom nájdete slovo duchovného, komentár z biblie alebo teda k čítaniu alebo k sviatku, ktorý práve v tú nedeľu sa oslavuje. A prvýkrát som sa stretla s niečím takým, že tam bol komentár politickej strany.“

Hovorca biskupov Slovenska zaujal k veci nasledujúce stanovisko.

Hovorca biskupov Slovenska: „Konferencia biskupov Slovenska v tomto ohľade nemá vôbec žiadne kompetencie. Bolo by správnejšie, keby sa pisateľ listu obrátil konkrétne na diecézu, kam daná farnosť patrí.“

Rádio FM, 17:00, 10.4.2008

Na You Tube zavesili video s poskakujúcou figúrkou pápeža

Pred plánovanou návštevou Benedikta XVI. v New Yorku a Washingtone budú musieť americké úrady vyriešiť poriadne fau-paux. Istá washingtonská prepravná spoločnosť totiž na You Tube zavesila video, kde pápeža zobrazili ako poskakujúcu figúrku cestujúcu napríklad metrom. To samozrejme pobúrilo cirkevných predstaviteľov a veriacich. TV JOJ, 19:30, 10.4.2008